

УДК 658.152

М.О.Фесюк,

Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського,
м. Вінниця

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЧЧИНИ

У статті проаналізовано інвестиційну діяльність машинобудівних підприємств Вінниччини та сформульовано напрямки підвищення ефективності управління інвестиційними процесами на машинобудівних підприємствах.

В статье проанализирована инвестиционная деятельность машиностроительных предприятий Винницкой области и сформулированы направления повышения эффективности управления инвестиционными процессами на машиностроительных предприятиях.

In the article investment activity of machine-building enterprises of Vinnitsya area is analysed and directions of increase of efficiency of management investment processes are formulated on machine-building enterprises.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, ефективність, інвестиційні процеси.

Однією з найперспективніших галузей промисловості України є машинобудування. Сучасний етап соціально-економічного розвитку України зумовлює необхідність активізації інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств, що дозволяє забезпечити їх конкурентоспроможність та ефективно функціонування, а також є основою прискореного зростання національної економіки. Зростання обсягів продукції машинобудування відбувається значною мірою за рахунок залучення додаткових коштів, а саме інвестицій.

В науковій економічній літературі існують різні визначення поняття «інвестиції». Наприклад, У.Шарп вважає, що «інвестувати – означає розлучатись із грошми з тим, щоб надалі отримати їх набагато більше» [1, с.1]. Представники австрійської школи «граничної корисності» інвестиції трактують як обмін задоволення сьогоднішніх потреб на задоволення їх у майбутньому. Дж.Кейнс тлумачив під інвестиціями ту частину нагромадженого за певний період прибутку, що не була використана для споживання [2, с.125]. Л.Гітман, М.Джонк трактують інвестиції як спосіб розміщення капіталу, що має забезпечити його збереження або зростання [3, с.10].

Однак більшість західних авторів вважають, що процес залучення інвестицій своєю кінцевою метою передбачає отримання додаткового прибутку.

Мета статті – визначити особливості інвестиційної діяльності, проаналізувати інвестиційну привабливість машинобудівних підприємств Вінниччини, запропонувати напрямки підвищення ефективності управління інвестиційними процесами на машинобудівних підприємствах.

Враховуючи зацікавленість України у залученні іноземних інвестицій для стабілізації і подальшого розвитку машинобудування, неодноразово

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

порушувалось питання про надання певних гарантій та страхового захисту для успішної реалізації інвестиційних проектів. На сьогодні українські страхувальники не мають необхідного і достатнього досвіду в страхуванні політичних та інших ризиків, до яких належить страхування іноземних інвестицій. Тому, особливої уваги заслуговує розвиток державного регулювання гарантування і страхування іноземних інвестицій, яке має здійснюватись керівними органами в координації з іноземними інвесторами. Слід зазначити, що іноземні інвестиції набувають важливого зовнішньополітичного значення. Міжнародне співробітництво дає змогу створювати систему міжнародної економічної безпеки, уникати конфліктів у випадку вирішення спірних питань. Обсяг іноземних інвестицій є одним із показників рівня інтеграції країни у світове господарство. Тому при залученні інвестицій для розвитку машинобудування в країні постає завдання створення відповідних гарантій отримання доходів, прибутків від вкладених коштів, формування певних методів та форм державного регулювання страхової діяльності для заохочення іноземних інвесторів та зростання їх довіри щодо забезпечення надійності їх вкладень. У табл. 1 наведені обсяги інвестицій в основний капітал за видами промислової діяльності.

Таблиця 1

Інвестиції в основний капітал за видами промислової діяльності [4; 5]

Вид діяльності	Роки									
	2005		2006		2007		2008		2009	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %
Промисловість	414519	100,0	612365	100,0	1226558	100,0	1289425	100,0	485139	100,0
Машинобудування	20212	4,88	26509	4,33	56453	4,6	56654	4,39	16308	3,36
Виробництво машин та устаткування	10892	2,63	15160	2,48	20740	1,69	34418	2,67	13451	2,77
Виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	6405	1,55	9941	1,62	33555	2,74	19764	1,53	2642	0,54
Виробництво транспортних засобів та устаткування	2915	0,7	1408	0,23	2158	0,18	2472	0,19	215	0,04

З табл. 1 видно, що темпи зростання обсягів інвестування в підприємства машинобудування Вінницької області суттєво відстають від темпів зростання обсягів інвестування у підприємства промисловості в цілому. Якщо у 2009 р. у промисловість було інвестовано 485139 тис. грн., що у 1,17 раза більше порівняно із 2005 р., то у підприємства машинобудування 16308 тис. грн., що лише у 0,8 раза більше, ніж у

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2005 р. Аналізуючи обсяги інвестицій в основний капітал у розрізі окремих видів діяльності видно, що інвестиції у підприємства машинобудування займають дуже малу питому вагу від сукупних інвестицій у промислові підприємства. Так, у 2005 р цей показник склав 4,88%, у 2006 р. – 4,33%, у 2007 р. – 4,6%, у 2008 р. – 4,39%, у 2009 р. – 3,36%.

Обсяги інвестицій в основний капітал за даними складовими машинобудування наведені на рис. 1.

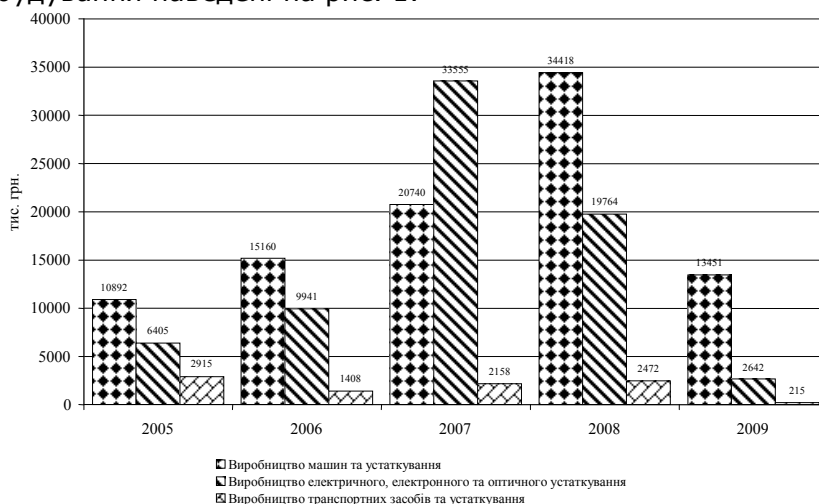

Рис. 1. Обсяги інвестицій в основний капітал підприємств Вінниччини [5; 6]

З рис. 1 видно що саме у виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування найінтенсивніше вкладались інвестиції в основний капітал протягом 2005-2008 років, що є досить позитивним, зважаючи на зростання даної складової машинобудування в загальному обсязі реалізованої продукції, але у 2009 році цей показник зменшився у 2,42 раза порівняно з 2005 роком; негативним є суттєве скорочення обсягів інвестування у виробництво транспортних засобів та устаткування в 2009 р. у 13,5 раза порівняно з 2005 роком; водночас інвестування у виробництво машин та устаткування зросло у 1,2 раза у 2009 році порівняно з 2005 роком. Отже, інвестиційна привабливість підприємств машинобудування Вінницької області залишається ще вкрай низькою.

Управління інвестиціями має ґрунтуватися на оптимізації співвідношення між рішенням поточних і стратегічних завдань розвитку підприємства з урахуванням довгострокового характеру інвестиційних процесів, метою чого є розширення виробництва та збільшення ефективності діяльності. Ефективність інвестиційної діяльності машинобудівного підприємства значною мірою залежить від якості організації управління нею. Прийняття рішень про інвестиції є одним з найбільш складних і важливих завдань управління. Це спричинює

необхідність інтегрування усіх учасників процесу управління інвестиційною діяльністю підприємства в єдину структуру управління, що є складовою організаційної структури підприємства.

При оцінюванні ефективності інвестиційних проектів вітчизняному підприємцю та іноземному інвестору необхідно враховувати чинники ризику та невизначеності. При цьому виникає необхідність ідентифікації сфери невизначеності та наявності в підприємців інструментарію і ефективної методології аналізу впливу ризиків на прибутковість проекту. При прийнятті рішення про формування та реалізацію певного інвестиційного проекту, необхідно виявити фактори ризику на кожному етапі цього проекту, встановити потенційні сфери ризику та визначити заходи для уникнення інвестиційних ризиків. Для того, щоб максимально уникнути впливу ризиків, необхідно навчитись управляти ними. Основним завданням інвестиційної діяльності є максимально можливе взаємопогашення ризиків, пов'язаних з тією чи іншою формою вкладення капіталу, що забезпечує надійність внеску й одержання найбільшого гарантованого прибутку. Управління ризиками інвестиційної діяльності є сукупністю дій суб'єктів інвестиційної діяльності з планування та організування заходів щодо зниження та ліквідації ризиків у інвестиційній діяльності, мотивування інвесторів, реципієнтів та учасників інвестування до своєчасного і повного виконання запланованих заходів, контролювання і регулювання їхнього виконання, які націлені на усунення або мінімізацію втрат, пов'язаних з інвестуванням. Часті зміни в інвестиційному законодавстві України примушують іноземних інвесторів звертати особливу увагу на розвиток системи захисту їхніх вкладень. Вирішити ці проблеми допоможе створення досконалої системи гарантування іноземних інвестицій в машинобудуванні, яка включає в себе державне та недержавне гарантування.

Машинобудівним підприємствам Вінниччини необхідно створювати сприятливі умови. Для іноземного інвестування, для цього доцільним є удосконалення організаційної структури та управління підприємствами в цілому; необхідним є комплексний аналіз фінансового стану підприємства та визначення інвестиційних пріоритетів.

Список використаних джерел:

1. Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: Инфра-М, 2001. – 1028с.
2. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. – К.: Знання, КОО, 1999. – 514с.
3. Гитман Л. Дж., Джонк М.Д. Основы инвестирования: Пер. с англ. – М.: Дело, 1999. – 991 с.
4. Головне управління статистики у Вінницькій обл. "Фінанси Вінниччини. Статистичний збірник". – 2007. – С. 33–61.
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vous.vin.ua>.
6. Держкомстат України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.